

Katılım Bankacılığı Literatürü Üzerine Bibliyometrik Bir Analiz

A Bibliometric Analysis on Participation Banking Literature

Ahmet Kürşat Alkoyun

İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler
Enstitüsü, İslam İktisadı ve Finansı Anabilim
Dalı, Doktora Öğrencisi.
akursatalkoyun@gmail.com

Istanbul University, Institute of Social Sciences,
Department of Islamic Economics and Finance, PhD
Student
<https://orcid.org/0000-0002-7931-8294>
<https://ror.org/03a5qrr21>

Makale Bilgisi | Article Information

Makale Türü | Article Types
Geliş Tarihi | Received
Kabul Tarihi | Accepted
Yayın Tarihi | Published
Yayın Sezonu | Pub Date Season
Sayı | Issue
Sayfa | Pages

Rapor | Report
12 Haziran | June 2025
11 Ağustos | August 2025
31 Aralık | December 2025
Aralık | December
10
62-76

Atıf | Citation

Alkoyun, A. Kürşat. (2025). Katılım Bankacılığı Literatürü Üzerine Bibliyometrik Bir Analiz.
Maruf İktisat İslâm İktisadı Araştırmaları Dergisi, (9), 62-76.
DOI: 10.58686/marufiktisat.1718309

İntihal | Plagiarism | Telif Hakkı | Copyright

Bu makale, iThenticate yazılımınca taranmıştır.
İntihal tespit edilmemiştir
This article has been scanned by iThenticate. No
plagiarism detected.
Yayıncı | Published by
Maruf Eğitim Araştırma ve Dayanışma Vakfı
Maruf Education Research and Solidarity Foundation

Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif
hakkına sahiptirler ve çalışmaları
CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanır.
Author(s) publishing with the journal retain(s) the
copyright to their work licensed under the
CC BY-NC 4.0.

Etik Beyan | Ethical Statement

Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların
kaynakçada belirtildiği beyan olunur. | It is declared that scientific and ethical principles have been followed while
carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited (Ahmet Kürşat Alkoyun).

Katılım Bankacılığı Literatürü Üzerine Bibliyometrik Bir Analiz

Öz

Bu çalışmanın amacı bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak Türkiye'deki katılım bankalarını konu alan çalışmalara dair bütüncül bir bakış açısı sunmaktır. Bu amaca yönelik olarak Web of Science veri tabanında yer alan 1990-2024 tarihleri arasındaki 123 makale hem Web of Science analiz aracı hem de VOSviewer uygulaması kullanılarak incelenmiştir. Araştırma sonucunda; en çok yayının 2023 yılında yayımlandığı, 2024 yılında makale sayısında ciddi bir düşüş gerçekleştiği, genel olarak yıllar geçtikçe atıf sayısının artış gösterdiği görülmüştür. Alana en çok katkıda bulunan yazarın ise Ahmet Faruk Aysan, ülkenin Türkiye, kaynağın Turkish Journal of Islamic Economics TUJISE, kurumun ise İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi olduğu saptanmıştır. Ek olarak VOSviewer uygulaması ile yapılan analiz sonucunda en çok atfa ve bağlantıya sahip olan yazarın Ahmet Faruk Aysan, en çok atfa ve bağlantıya sahip olan ülkenin Türkiye ve en çok tekrara ve bağlantıya sahip olan anahtar sözcüğün de "Islamic banking" olduğu bulunmuştur. Çalışmada ayrıca bulguların VOSviewer ile oluşturulmuş görsel ağ haritalarına da yer verilerek yazarların ve eserlerin birbirleriyle olan bağlantıları gözler önüne serilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İslami Bankacılık, Katılım Bankacılığı, Literatür Taraması, Bibliyometrik Analiz, Görsel Haritalama

JEL Sınıflandırması: G21, M0, Z12

A Bibliometric Analysis on Participation Banking Literature

Abstract

The aim of this study is to provide a holistic perspective on studies on participation banks in Turkey using the bibliometric analysis method. For this purpose, 123 articles in the Web of Science database between 1990-2024 were examined using both the Web of Science analysis tool and the VOSviewer application. As a result of the research; it was seen that the most publications were published in 2023, there was a serious decrease in the number of articles in 2024, and the number of citations generally increased over the years. It was determined that the author who contributed the most to the field was Ahmet Faruk Aysan, the country was Turkey, the source was Turkish Journal of Islamic Economics TUJISE, the institution was Istanbul Sabahattin Zaim University and Istanbul University. In addition, as a result of the analysis conducted with the VOSviewer application, it was found that the author with the most citations and links was Ahmet Faruk Aysan, the country with the most citations and links was Türkiye, and the keyword with the most repetitions and links was "Islamic banking". The study also included visual network maps of the findings created with VOSviewer, and attempted to reveal the connections between authors and works.

Keywords: Islamic Banking, Participation Banking, Literature Review, Bibliometric Analysis, Visual Mapping

JEL Classification: G21, M0, Z12

Giriş

İslami kuralları dikkate alarak faaliyet gösteren bankalar uluslararası literatürde İslami bankacılık olarak adlandırılırken ülkemizde ilk olarak “Özel Finans Kurumu” olarak karşımıza çıkmıştır. 1983 yılında oluşturulan yasal zeminle birlikte özel finans kuruluşlarının faaliyeti yasallaştırılarak geleneksel bankalardan ayrı olarak faizsiz bankacılık yapılmasının önü açılmıştır. Bu imkânla birlikte sektör Körfez’den gelen yatırımlarla hızla gelişmiştir. Yurtdışından gelen sermayeyi yerel sermayenin de takip etmesiyle birlikte kısa bir sürede birçok özel finans kurumu faaliyet göstermeye başlamıştır. 2005 yılına gelindiğinde ise, o güne dek özel finans kurumu olarak adlandırılan bu kuruluşlar 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile birlikte artık “Katılım Bankası” olarak adlandırılmışlardır. Bu değişiklikte beraber katılım bankaları geleneksel bankalarla aynı statüye getirilerek sektörde gelişmeleri için daha elverişli bir ortam hazırlanmıştır (Aysan vd., 2013; Hardy, 2012).

2025 Mart ayı itibarıyla 9 adet katılım bankası 1.520 şube ve 21.928 adet personel ile faaliyette bulunmaktadır. Katılım bankalarının aktif büyüklüğü bakımından sektör içerisindeki payı ise %8.29 olmuştur (TKBB, 2025). Bu oranın artırılarak katılım bankalarının sektör içerisinde daha yüksek paya erişmesi için katılım bankacılığı alanında daha çok çalışmaya ihtiyaç bulunmaktadır.

Bu kapsamda çalışma; ülkemizdeki katılım bankalarına odaklanan bibliyometrik çalışmaların azlığı, kullanılan veri tabanlarının benzerliği ve kullanılan verilerin güncel olmayışı unsurlarından kaynaklı literatürdeki var olan boşluğu doldurması bakımından önemlidir. Literatürde sık kullanılan Scopus yerine Web of Science veri tabanının kullanılması ve benzer çalışmalara kıyasla güncel tarihli veriler üzerinden analizler gerçekleştiriliyor olması araştırmayı özgün kılmaktadır. Çalışma, özellikle son yıllarda yapılan diğer araştırmalarda olduğu gibi alt bir alana (kurumsal yönetim, sürdürülebilirlik vb.) odaklanmadan ülkemizdeki katılım bankacılığına dair mevcut durumu ve eğilimi kapsayıcı bir şekilde ele almaktadır. Böylece araştırma sonucunda katılım bankacılığı alanında etkili olan yazarlar, dergiler, kurumlar ve ilişki ağları bütüncül bir bakış açısı üzerinden sunulurak gelecekteki araştırmacıların bu alana dair araştırmalarına kolaylık sağlanacağı düşünülmektedir.

Araştırmada ülkemizdeki katılım bankalarını konu alan eserlere dair bibliyometrik analiz gerçekleştirilerek alana dair literatürdeki eğilimleri, katkıda bulunan yazarları, kurumları, ülkeleri ve birbirleriyle olan ilişki ağları gözler önüne serilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla, araştırma dört ana bölüme ayrılmıştır. Giriş bölümünün ardından alan ile ilgili daha önce yapılmış bibliyometrik çalışmalara yer verilmiştir. İkinci bölümde veri setinin elde edilmesine izlenen adımlar açıklanmıştır. Üçüncü bölümde araştırma kapsamında elde edilen bulgulara değinilmiştir. Son kısımda ise araştırmalara ilişkin değerlendirmelerin yapıldığı sonuç bölümü yer almıştır.

1. Literatür Taraması

Katılım bankacılığı ya da uluslararası literatürde daha geçerli olan İslami bankacılık alanında literatürde birçok çalışma bulunmaktadır. Faaliyetleri, performansları ya da araştırmaya konu edilebilecek diğer birçok alan üzerinden çalışmalar yapılmış ve çeşitli sonuçlara ulaşılmıştır. Bu bölümde araştırma yöntemimize uygun olarak yalnızca katılım bankalarını ya da İslami bankaları konu edinerek bibliyometrik yöntem kullanan çalışmalar taranmış ve aşağıdaki tabloda liste halinde sunulmuştur.

Tablo 1: İslami Bankacılık Üzerine Bibliyometrik Analiz İçeren Eserler

Yazar	Konusu	Veri Tabanı	Dönem	Kapsam
(Alam vd., 2025)	İslami bankalarda kurumsal yönetim	Scopus	1994-2025	261 Çalışma
(Bonang vd., 2025)	İslami bankacılıkta hizmet kalitesi ve müşteri memnuniyeti	Scopus	1999-2023	138 Çalışma
(Çulha, 2025)	Katılım bankalarında ÇSY uygulamaları	Web of Science	2000-2024	341 Çalışma
(Mohamed & Redzuan, 2025)	Finansal kapsayıcılık ve İslami bankacılık	Scopus	2013-2024	218 Çalışma
(Ali vd., 2024)	İslami bankacılığın benimsenmesinin önündeki engeller	Scopus	2007-2022	132 Çalışma

(Farooq vd., 2024)	İslami bankacılıkta şer'i yönetim	Scopus	2009-2023	260 Çalışma
(Hartanto vd., 2024)	İslami bankalarda sürdürülebilirlik	Scopus	2005-2022	76 Çalışma
(Tumewang vd., 2024)	İslami bankalarda ÇSY uygulamaları	Scopus	1988-2023	753 Çalışma
(Alshater vd., 2023)	İslami bankacılık	Web of Science	1983-2021	1304 Çalışma
(Hassan vd., 2023)	Bangladeş'deki İslami bankacılık	Scopus	1999-2021	120 Çalışma
(Türkmen & Üçay, 2023)	Katılım bankacılığı	YÖK Ulusal Tez Merkezi	2005-2022	457 Tez
(İslam vd., 2022)	Katılım bankacılığı	Scopus	1990-2021	84 Çalışma
(Akbaş vd., 2021)	İslami bankacılık	Web of Science	1982-2020	407 Çalışma
(Brescia vd. 2021)	İslami finans ve sürdürülebilirlik	Scopus	2010-2021	73 Çalışma
(Biancone vd., 2020)	İslami banka ve İslami finans	Scopus	1980-2020	7662 Çalışma
(Buana vd. 2020)	İslami bankalarda performans	Scopus	2009-2020	118 Çalışma
(Kartal, 2018)	Faizsiz bankacılık	YÖK Ulusal Tez Merkezi	1986-2017	151 Tez

Literatürdeki daha önce katılım bankacılığı alanında yapılmış bibliyometrik çalışmalar incelendiğinde çalışma sayısının sınırlı olduğu ancak son yıllarda artış gösterdiği görülmektedir. Araştırmaların ağırlıklı sürdürülebilirlik konusuna odaklandığı ve veri tabanı olarak daha çok Scopus veri tabanının tercih edildiği bulunmuştur. Araştırma konusu ve tercih edilen veri tabanına göre araştırmanın kapsadığı dönem ve çalışma sayısı değişiklik göstermiştir. Literatürdeki benzer eserlerin sayısı ve araştırma konusu dikkate alındığında katılım bankacılığı alanında daha çok sayıda ve farklı konuda bibliyometrik araştırmanın yapılmasının gerektiği düşünülmektedir.

2. Veri ve Yöntem

Bibliyometrik analiz, araştırmacı tarafından seçilmiş belirli konulara dair literatürdeki eğilimleri ve yapıları saptamak için kullanılan sistematik bir yöntemdir. Bibliyometrik analiz yöntemi; belirlenmiş veri tabanlarından verilerin toplanması, bu veriler üzerinde gerekli eleme ya da düzeltme işleminin uygulaması sonrası çeşitli yöntemlerle bu veri setinden anlamlı bilgiler çıkarılmasını kapsamaktadır (Passas, 2024). Bibliyometrik analiz yöntemi, literatürdeki eserler üzerinden nicel analiz yapılmasına imkân tanımaktadır. Daha önce yayımlanmış eserler; yazarları, atıf sayıları, yayımlandıkları dergiler, ülkeler ve kurumlar üzerinden incelenmekte ve araştırmaya konu olan alana dair kalıplar ve eğilimler gözler önüne serilmektedir (Ellegaard & Wallin, 2015).

Bibliyometrik analiz yöntemi son zamanlarda büyük bir popülerlik kazanmıştır ve birçok alanda kullanılmaya başlamıştır. Bu popülerliğin ve yaygın kullanımının arkasında yatan nedenlerin arasında bibliyometrik analiz araçlarının ve bibliyometrik analize imkân tanıyan veri tabanlarının gelişmesi, erişilebilir olması gösterilir. Literatüre dair çok sayıda verinin anlamlandırılarak o alandaki entelektüel yapının keşfedilmesine imkân tanıyan bu yöntemin birçok faydası bulunmaktadır. Bir alanın yeni ve daha uygun yollarla ilerletilebilmesine, araştırmacıların alana dair bütüncül bir bakış açısı elde edebilmesine, literatürdeki boşlukların görülerek yeni fikirlerin üretilmesine ve araştırmacıların alana yönelik amaçladıkları katkılarını doğru bir şekilde konumlandırabilmelerine olanak tanınması bu faydalardan bazılarıdır (Donthu vd., 2021).

Ülkemizdeki katılım bankacılığı ile ilgili bibliyometrik çalışmaların daha önce YÖK Ulusal Tez Merkezi ve Scopus veri tabanlarını kullanmaları sonucunda araştırmanın yürütüleceği veri tabanı Web of Science olarak belirlenmiştir. Katılım bankacılığı literatürüne dair durumun daha güncel tarihler için farklı bir veri tabanı kullanılarak sunulacak olması çalışmayı özgün kılmaktadır.

Araştırma sırasında öncelikle veri tabanında sorgulanacak kavramlar belirlenmiştir. Ülkemizde katılım bankası olarak isimlendirilen kurumların uluslararası literatürde İslami banka olarak adlandırılması sonucunda sorguda her iki kavramında İngilizcesine yer verilmiştir. Bu kapsamda veri tabanında yapılan sorguda "islamic bank" ve "participation bank" kavramları kullanılmıştır. Bu kavramların eser içerisinde ek olarak sorgu sonucuna yansımama ihtimallerine karşılık "*" işareti kullanılmıştır. Bu kavramlara ek olarak, yalnızca Türkiye'deki bankalar üzerine yapılan çalışmaları kapsaması için "Türkiye" ve

“Turkey” kavramları da sorguya eklenmiştir. Daha sonra eser tipi olarak yalnızca makaleler seçilmiştir. Sorgu sonucunda araştırma tarihi (20.05.2025) itibarıyla 2025 yılında yalnızca 2 eserin bulunması ve veriler üzerinde yapılacak analizlerin sağlıklı yorumlanabilmesi için net bir kapsamın seçilmesi gerektiğinden 2025 yılı analiz dışında tutulmuştur. Sonuç olarak Web of Science veri tabanında yapılan sorguya dair detay aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir:

((“islamic bank*” OR “participation bank*”) AND (“Türkiye*” OR “Turkey*”)) (Topic) and Article (Document Types) and 2025 (Exclude – Publication Years)

Bu sorgu sonucunda, Türkiye’deki katılım bankaları üzerinde yazılmış olan 123 eser listelenmiş ve bu eserler araştırmanın kapsamını oluşturmuştur. Veri seti; konu alanları, yıllara göre yayın ve atıf sayıları, yazarlar, ülkeler, kaynaklar ve kurumlar açısından Web of Science veri tabanının analiz aracı kullanılarak incelenmiştir. Daha sonra VOSviewer programı ile ortak yazar, yazar atıf, ülke atıf, anahtar sözcük, yazarların ortak atıf, eserlerin ve yazarların bibliyografik eşleşme analizi gerçekleştirilmiştir.

3. Bulgular

3.1. Konu Alanlarına Göre İncelenmesi

Türkiye’deki katılım bankalarına dair yazılan makaleler araştırma alanlarına göre incelendiğinde en çok çalışmanın 90 adet yayın ile işletme ekonomisi alanında olduğu görülmektedir. İkinci sırada ise din alanı 16 eserle yer almaktadır.

Tablo 2: Eserlerin Araştırma Alanlarına Göre Dağılımı

Araştırma Alanları	Yayın Sayısı
İşletme Ekonomisi	90
Din	16
Sanatlar Beşeri Bilimler Diğer Konular	3
Sosyal Bilimler Diğer Konular	3
Tarım	2
Alan Çalışmaları	2
Bilgisayar Bilimi	2
Uluslararası İlişkiler	2
İletişim	1
Kalkınma Çalışmaları	1
Mühendislik	1
Çevre Bilimleri Ekoloji	1
Coğrafya	1
Jeoloji	1
Hükümet Hukuku	1
Sosyal Bilimlerde Matematiksel Yöntemler	1
Matematik	1
Meteoroloji Atmosfer Bilimleri	1
Operasyon Araştırması Yönetim Bilimi	1
Su Kaynakları	1

3.2. Yıllara Göre Yayın ve Atıf Sayılarının İncelenmesi

Veri setindeki çalışmalar yıllara göre incelendiğinde en erken yayının 1990 yılında olduğu bulunmuştur. 1990 yılından 2024 yıl sonuna kadar olan makaleler incelendiğinde en çok yayının 2023 yılında yayımlandığı görülmektedir. 2024 yılında ise ciddi bir düşüş gerçekleşerek yalnızca 5 adet makalenin yayımlandığı bulunmuştur. En düşük yayın sayısının ise 1 adet ile 1990, 2005, 2007 ve 2012 yıllarında gerçekleştiği görülmektedir.

Çalışmalar atıf sayısı bakımından incelendiğinde en yüksek atıf sayısına 205 adet atıf ile 2024 yılında ulaşıldığı görülmektedir. Tablo genel olarak incelendiğinde yıllar geçtikçe atıf sayısının artış gösterdiği fark edilmektedir. En düşük atıf sayısı 0 adet ile 1990 yılında gerçekleşmiştir. Bu durumun nedeni olarak henüz alanla ilgili ilk çalışmanın bu yılda yayımlandığı gösterilebilir.

Tablo 3: Yayın Sayısının ve Atıfların Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı	% Yayın Sayısı	% Atıf Sayısı
2024	5	205	4%	21%
2023	22	178	18%	18%
2022	21	135	17%	14%
2021	16	101	13%	10%
2020	14	88	11%	9%
2019	2	69	2%	7%
2018	10	48	8%	5%
2017	5	49	4%	5%
2016	5	26	4%	3%
2015	4	23	3%	2%
2014	5	19	4%	2%
2013	6	20	5%	2%
2012	1	8	1%	1%
2011	2	7	2%	1%
2010	2	9	2%	1%
2007	1	3	1%	0%
2005	1	1	1%	0%
1990	1	0	1%	0%
Toplam	123	989	100%	100%

3.3. Alana En Çok Katkıda Bulunan Yazarların İncelenmesi

Türkiye'deki katılım bankalarını konu olan eserlerin yazarları incelendiğinde, yayın sayısı bakımından ilk sırada 8 adet yayın ile Ahmet F. Aysan yer almaktadır. Yazarı sırasıyla; 6 yayın ile Mustafa Dişli'nin ve Hüseyin Öztürk'ün takip ettiği görülmektedir. Aşağıdaki tabloda yazarların sayısının çok fazla olması nedeniyle yalnızca yayın sayısı 1 adetten fazla olan yazarlara yer verilmiştir.

Tablo 4: Yazarların Yayın Sayısına Göre Sıralaması

Yazar	Yayın Sayısı	Yazar	Yayın Sayısı
Aysan AF	8	Jahangir R	2
Disli M	6	Kaytancı BG	2
Ozturk H	6	Kazak H	2
Dinc Y	4	Ledhem MA	2
Faizulayev A	4	Ng A	2
Saraç M	3	Orhan ZH	2
Bektas I	2	Parlakkaya R	2
Bulut M	2	Parmankulova I	2
Dolgun MH	2	Ustaoglu M	2
Duygun M	2	Yenice AC	2
Ergec EH	2	Çetin H	2
Hassan MK	2	Özdemir M	2

3.4. Alana En Çok Katkıda Bulunan Ülkelerin İncelenmesi

Türkiye'deki katılım bankalarını konu alan çalışmaların ülkelere göre incelenmesi sonucunda beklenildiği gibi ilk sırayı Türkiye'nin aldığı bulunmuştur. Amerika Birleşik Devletleri 8 yayın ile ikinci sırada yer almıştır. Amerika Birleşik Devletleri'ni sırasıyla İngiltere ve Malezya 7 adet yayımla takip etmiştir.

Tablo 5: Ülkelerin Yayın Sayısına Göre Sıralaması

Ülke	Yayın Sayısı	Ülke	Yayın Sayısı
Türkiye	94	Katar	2
ABD	8	İspanya	2
İngiltere	7	Azerbaycan	1
Malezya	7	Kanada	1
Belçika	6	Almanya	1
Suudi Arabistan	5	Ürdün	1
Avusturalya	4	Moldova	1
Kazakistan	4	Fas	1
Fransa	3	Nijerya	1
Cezayir	2	Kuzey Makedonya	1
Kıbrıs	2	Norveç	1
Endonezya	2	Polonya	1
Hollanda	2	Tunus	1
Pakistan	2	Birleşik Arap Emirlikleri	1
Çin Halk Cumhuriyeti	2	Vietnam	1

3.5. Alana En Çok Katkıda Bulunan Kaynakların İncelenmesi

1 yayından fazlasına sahip kaynaklar incelendiğinde ilk sırada 9 yayınlı “Turkish Journal of Islamic Economics TUJISE” isimli derginin yer aldığı görülmüştür. Bu dergiyi 8 yayınlı “International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management”, 7 yayınlı da “Journal of Islamic Accounting and Business Research” ve “Kocatepe İslami İlimler Dergisi” dergilerinin takip ettiği bulunmuştur.

Tablo 6: Kaynakların Yayın Sayısına Göre Sıralaması

Kaynak	Yayın Sayısı
Turkish Journal of Islamic Economics TUJISE	9
International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management	8
Journal of Islamic Accounting and Business Research	7
Kocatepe İslami İlimler Dergisi	7
Borsa İstanbul Review	6
ISRA International Journal of Islamic Finance	4
Bilimname	3
Sosyoekonomi	3
Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi	3
Agricultural Finance Review	2
Applied Economics	2
Economic Modelling	2
Ekonomi Politika Finans Araştırmaları Dergisi	2
International Journal of Emerging Markets	2
Journal of Banking Regulation	2
Journal of Comparative Economics	2
Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi	2

3.6. Alana En Çok Katkıda Bulunan Kurumların İncelenmesi

2 yayından fazlasına sahip kurumlar incelendiğinde ilk sırayı 10 adet yayın ile İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi’nin paylaştığı görülmektedir. Bu üniversiteleri sırasıyla 8 yayınlı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Sakarya Üniversitesi’nin izlediği bulunmuştur. Üniversitelerin arasında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nın üst sıralarda yer alması hem buradaki personellerin hem de kurumun katılım bankacılığına olan ilgisini gözler önüne sermektedir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’na ek olarak, Borsa İstanbul ve Kuveyt Türk Katılım Bankası kurumlarının da yayın sayısının yüksekliği katılım bankacılığına dair çalışmaların yalnızca akademisyenler ve öğrenciler ile sınırlı kalmadığının en önemli göstergelerinden biri olarak kabul edilebilir.

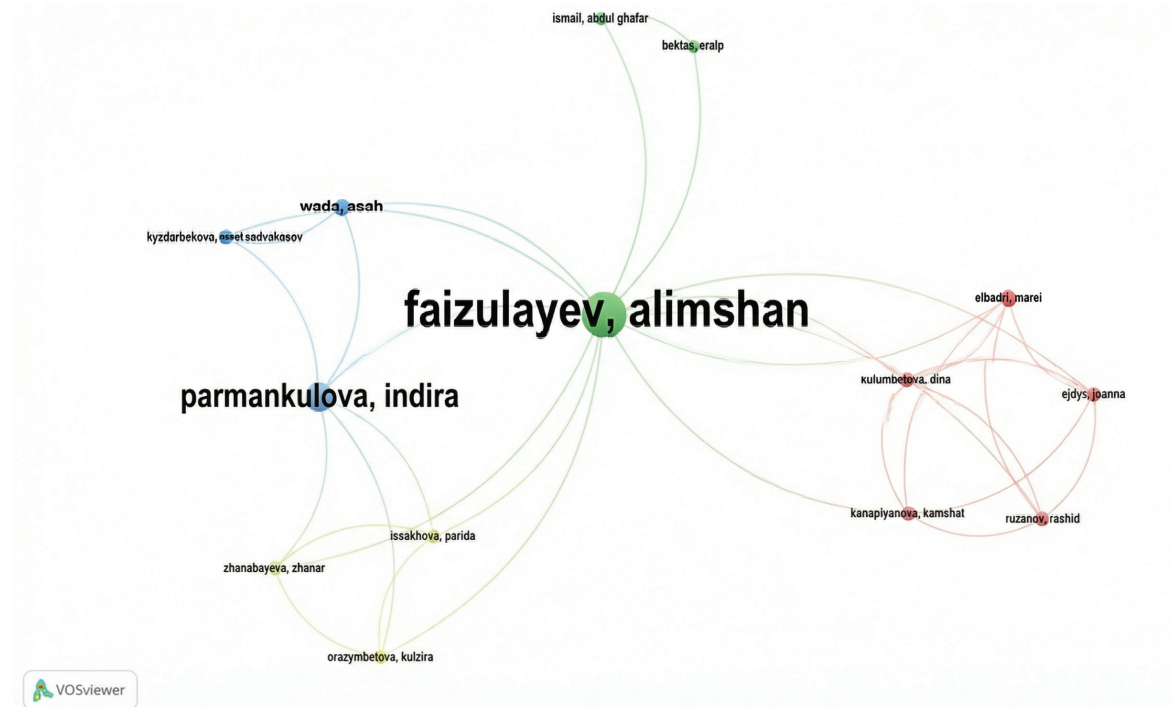
Tablo 7: Kurumların Yayın Sayısına Göre Sıralaması

Kurum	Yayın Sayısı
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	10
İstanbul Üniversitesi	10
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası	8
Sakarya Üniversitesi	8
Necmettin Erbakan Üniversitesi	6
Ghent University	5
Afyon Kocatepe Üniversitesi	4
Al Farabi Kazakh National University	3
Anadolu Üniversitesi	3
Borsa İstanbul	3
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	3
KIMEP University	3
Kuveyt Türk Katılım Bankası	3

3.7. Ortak Yazar Analizi

Birbiriyle bağlantılı halinde olan ve ortak çalışan yazarları belirlemek üzere en az 1 yayına ve en az 1 atfa sahip yazarlar üzerinden ortak yazar analizi yapılmıştır. Aralarında bağlantının en fazla olduğu yazarlar arasında gerçekleştirilen analizde, 4 kümede birleşen 14 isim ve 33 bağlantı tespit edilmiştir.

Analiz sonucunda en çok bağlantıya sahip olan yazarın 13 bağlantı ile Alimshan Faizulayev olduğu görülmüştür. En yüksek bağlantı gücüne sahip yazarın ise 17 puan ile Ahmet Faruk Aysan olduğu saptanmıştır. Yazarı, sırasıyla 16 puan ile Mustafa Dişli ve 15 puan ile Hüseyin Öztürk takip etmiştir.

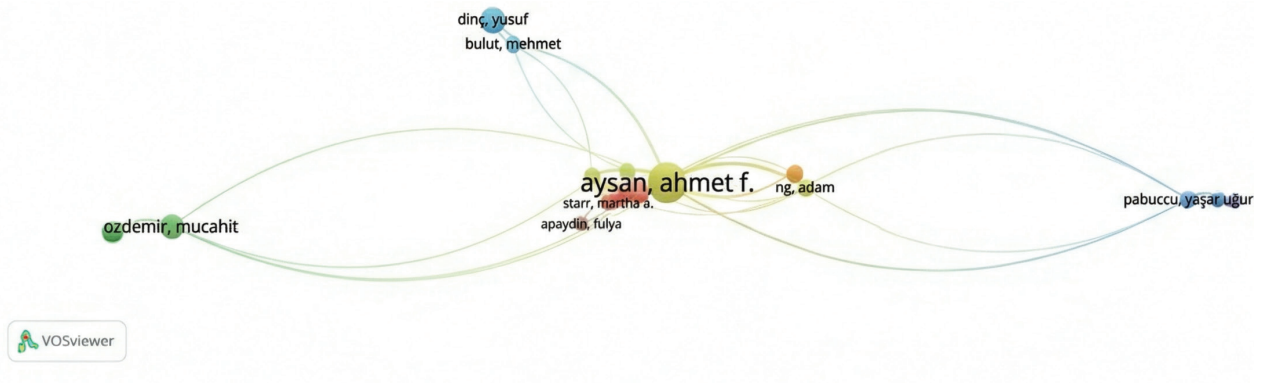

Şekil 1: Ortak Yazarlık Ağ Haritası

3.8. Yazar Atıf Analizi

Yazarların atıf ağlarını belirlemek üzere en az 1 yayına ve en az 1 atfa sahip yazarlar üzerinden yazar atıf analizi yapılmıştır. Aralarında bağlantının en fazla olduğu yazarlar arasında gerçekleştirilen analizde, 8 kümede birleşen 60 isim ve 170 bağlantı tespit edilmiştir.

Analiz sonucunda en çok atfa ve bağlantıya sahip olan yazarın 193 atıf ve 20 bağlantı ile Ahmet Faruk Aysan olduğu saptanmıştır. Yazarı sırasıyla 182 atıf ile Hüseyin Öztürk ve 166 atıf ile Mustafa Dişli takip etmiştir. Atıf bağlantı gücü en yüksek yazarlar 53 puan ile Ahmet Faruk Aysan, 49 puan ile Mustafa Dişli ve 48 puan ile Hüseyin Öztürk olmuştur.

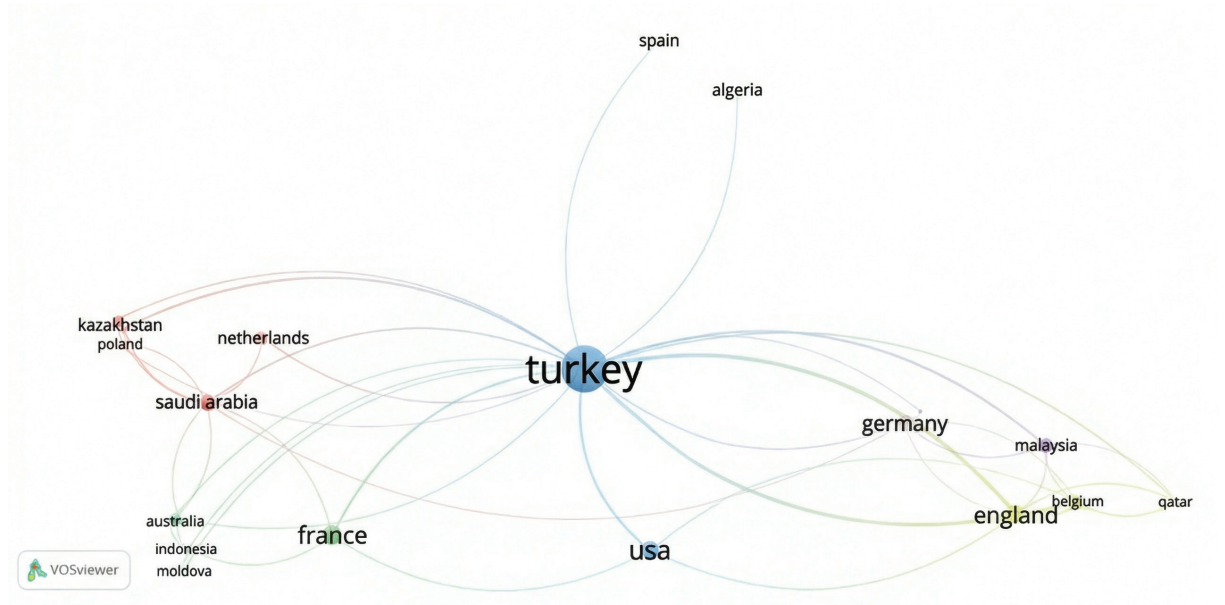

Şekil 2: Yazarların Atıf Ağ Haritası

3.9. Ülke Atıf Analizi

Ülkelerin atıf ağlarını belirlemek üzere en az 1 yayına ve en az 1 atfa sahip ülkeler üzerinden ülke atıf analizi yapılmıştır. Aralarında bağlantının en fazla olduğu yazarlar arasında gerçekleştirilen analizde, 6 kümede birleşen 20 ülke ve 46 bağlantı tespit edilmiştir.

Analiz sonucunda en çok atfa ve bağlantıya sahip olan ülkenin 658 atıf ve 19 bağlantı ile Türkiye olduğu saptanmıştır. Türkiye'yi sırasıyla 244 atıf ile Amerika Birleşik Devletleri ve 166 atıf ile İngiltere takip etmiştir. Atıf bağlantı gücü en yüksek ilk 3 ülke sırasıyla; 76 puan ile Türkiye, 32 puan ile İngiltere, 31 puan ile Belçika olmuştur.

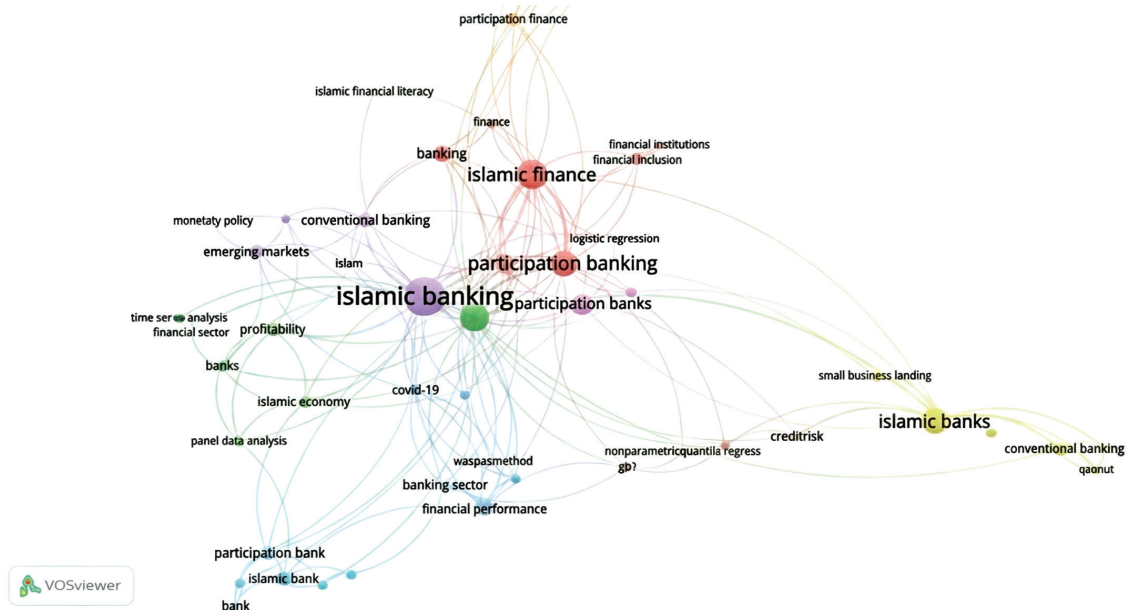

Şekil 3: Ülkelerin Atıf Ağ Haritası

3.10. Anahtar Sözcük Analizi

Eserlerde sık kullanılan anahtar sözcükleri belirlemek üzere en az 2 tekrara sahip anahtar kelimeler üzerinden analiz yapılmıştır. Aralarında bağlantının en fazla olduğu anahtar kelimeler arasında gerçekleştirilen analizde, 10 kümede birleşen 51 anahtar kelime ve 161 bağlantı tespit edilmiştir.

Analiz sonucunda en çok tekrara ve bağlantıya sahip olan anahtar sözcüğün 35 tekrar ve 25 bağlantı ile “Islamic banking” olduğu saptanmıştır. Bu anahtar kelimeyi sırasıyla 19 tekrar ile “Islamic finance” ve 18 tekrar ile “Turkey” sözcükleri takip etmiştir. Bağlantı gücü en yüksek ilk 3 anahtar kelime sırasıyla; 49 puan ile “Islamic banking”, 32 puan ile “Islamic finance” ve 30 puan ile “Turkey” olmuştur.

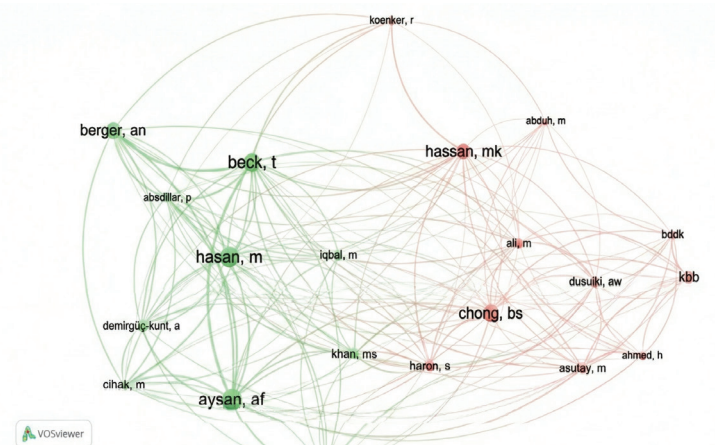

Şekil 4: Anahtar Sözcüklerin Ağ Haritası

3.11. Yazarların Ortak Atıf Analizi

Ortak atıf verilen yazarları belirlemek üzere en az 10 atfa sahip yazarlar üzerinden analiz yapılmıştır. Aralarında bağlantının en fazla olduğu yazarlar arasında gerçekleştirilen analizde, 2 kümede birleşen 21 yazar ve 160 bağlantı tespit edilmiştir.

Analiz sonucunda en çok ortak atfa sahip olan yazarın 36 atıf ile Thorsten Beck olduğu saptanmıştır. Yazarı sırasıyla 33 atıf ile Allen Berger ve 30 atıf ile Ahmet Faruk Aysan takip etmiştir. Bağlantı gücü en yüksek ilk 3 yazar sırasıyla; 213 puan ile Thorsten Beck, 210 puan ile Ahmet Faruk Aysan ve 142 puan ile Allen Berger olmuştur.

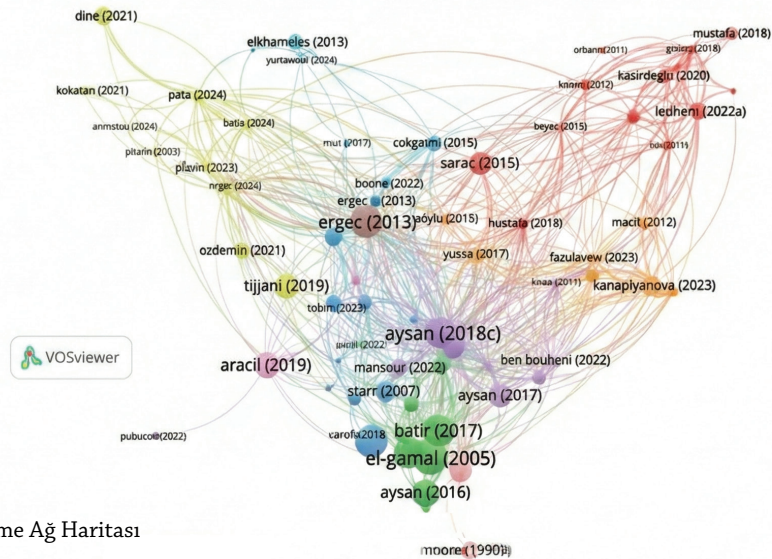

Şekil 5: Yazarların Ortak Atıf Ağ Haritası

3.12. Eserlerin Bibliyografik Eşleşme Analizi

Ortak atıf veren eserleri belirlemek üzere en az 1 atfa sahip eserler üzerinden analiz yapılmıştır. Aralarında bağlantının en fazla olduğu eserler arasında gerçekleştirilen analizde, 10 kümede birleşen 89 eser ve 699 bağlantı tespit edilmiştir.

Analiz sonucunda en çok ortak atıf veren eserin 64 atıf ile El- Gamal (2005) olduğu saptanmıştır. Eseri sırasıyla 60 atıf ile Ergec (2013) ve Gokariksel (2010) takip etmiştir. Bağlantı gücünü yüksek ilk 3 eser sırasıyla; 166 puan ile Aysan (2018c), 149 puan ile Aysan (2018a) ve 104 puan ile Dişli (2023) olmuştur.

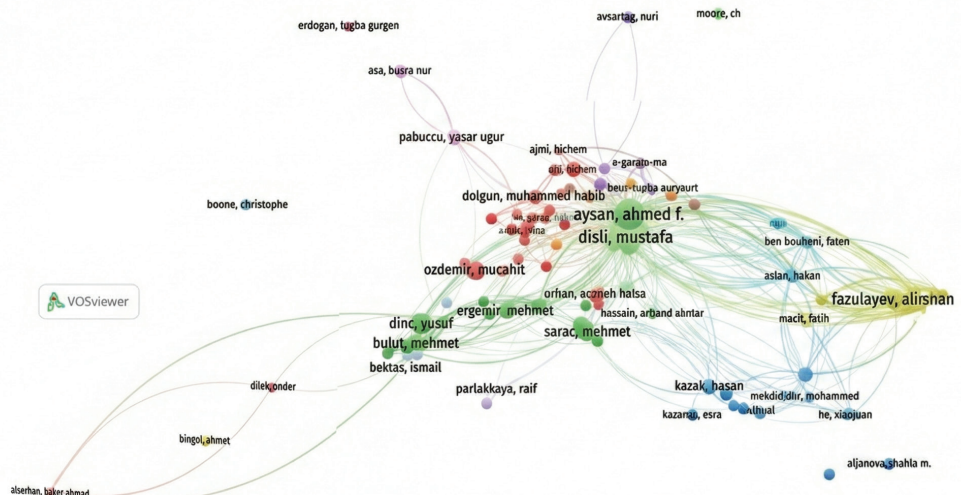

Şekil 6: Eserlerin Bibliyografik Eşleşme Ağ Haritası

3.13. Yazarların Bibliyografik Eşleşme Analizi

Ortak atıf veren yazarları belirlemek üzere az 1 yayına ve en az 1 atfa sahip yazarlar üzerinden analiz yapılmıştır. Aralarında bağlantının en fazla olduğu eserler arasında gerçekleştirilen analizde, 15 kümede birleşen 181 yazar ve 3159 bağlantı tespit edilmiştir.

Analiz sonucunda en çok atfa ve bağlantıya sahip olan yazarın 193 atfı ve 121 bağlantı ile Ahmet Faruk Aysan olduğu saptanmıştır. Yazarı sırasıyla 182 atfı ve 112 bağlantı ile Hüseyin Öztürk, 166 atfı ve 117 bağlantı ile Mustafa Dışlı takip etmiştir. Bağlantı gücü en yüksek ilk 3 yazar sırasıyla; 2741 puan ile Ahmet Faruk Aysan, 2510 puan ile Mustafa Dışlı ve 2387 puan ile Hüseyin Öztürk olmuştur.

Şekil 7: Yazarların Bibliyografik Eşleşme Ağ Haritası

Sonuç

Bu araştırmada katılım bankaları üzerine yazılan 123 makale Web of Science veri tabanı kullanılarak elde edilmiş ve hem Web of Science veri tabanının analiz aracı hem de VOSviewer programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırma sonucunda; en fazla eserin konu alanı bakımından 90 adet yayın ile işletme ekonomisi alanından, yıl bakımından 22 adet ile 2023 yılından, yazar bakımından 8 adet ile Ahmet Faruk Aysan tarafından, ülke bakımından 94 adet ile Türkiye tarafından, kaynak bakımından 9 yayınlı Turkish Journal of Islamic Economics TUJISE tarafından, kurum bakımından 10 adet yayın ile İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi tarafından olduğu saptanmıştır.

WOSviewer programı kullanılarak yapılan analizde ise; ortak yazarlık analizi bakımından en çok bağlantıya sahip olan yazarın 13 bağlantı ile Alimshan Faizulayev, yazar atfı analizi bakımından en çok atfa ve bağlantıya sahip olan yazarın 193 atf ve 20 bağlantı ile Ahmet Faruk Aysan, ülke atfı analizi bakımından en çok atfa ve bağlantıya sahip olan ülkenin 658 atf ve 19 bağlantı ile Türkiye, anahtar sözcük analizi bakımından en çok tekrara ve bağlantıya sahip olan anahtar sözcüğün 35 tekrar ve 25 bağlantı ile "Islamic banking", yazarların ortak atfı analizi bakımından en çok ortak atfa sahip olan yazarın 36 atf ile Thorsten Beck, eserlerin bibliyografik eşleşme analizi bakımından en çok ortak atf veren eserin 64 atf ile El- Gamal (2005) olduğu ve yazarların bibliyografik eşleşme analizi bakımından en çok atfa ve bağlantıya sahip olan yazarın 193 atf ve 121 bağlantı ile Ahmet Faruk Aysan olduğu bulunmuştur.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular üzerinden politika yapıcılara, uygulayıcılara ve araştırmacılara aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Araştırma alanlarının çok fazla çeşitlilik göstermeyip işletme ekonomisi ve din alanlarında yoğunlaştığı görülmektedir. Ancak katılım bankacılığının içinde bulunduğu iktisadi sisteme olan etkileri düşünüldüğünde araştırma alanlarının çok daha fazla çeşitli olması beklenmektedir. Bu kapsamda araştırmacıların kalkınma çalışmaları, çevre bilimleri, iletişim ve bilgisayar bilimleri gibi diğer alanlara da odaklanmalarının literatüre önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- Yayın sayısı 2024 yılına kadar bir artış trendi içerisindeyken 2024 yılında ciddi anlamda bir düşüş yaşanmıştır. Yayın sayısındaki bu azalmanın 2019 yılında olduğu gibi tek seferlik bir düşüş mü yoksa alana dair ilginin azalmasının sonucu olarak bir düşüş trendinin başlangıcı mı olduğu dikkatle izlenmelidir. Alana olan ilginin korunmasını ve araştırmacıların daha fazla çalışma üretmesini teşvik edecek politikaların hayata geçirilmesi önerilmektedir.
- Kurumlar arasında üniversitelerin ağırlıklı olduğu görülmektedir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Borsa İstanbul ve Kuveyt Türk Katılım Bankası gibi kuruluşların da üst sıralarda olması önemli olmakla beraber yeterli olduğu düşünülmemektedir. Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve diğer katılım bankalarının da yayın sayısını artırmasının politika yapıcılar ve uygulayıcıların bakış açıları ile literatürün zenginleşmesine olanak tanıyacağına inanılmaktadır.
- Ortak yazar analizi sonuçları değerlendirildiğinde, alana dair yapılan çalışmalarda ortak yazarlığın düşük olduğu bulunmuştur. Araştırma alanı ile ilgili önerilere paralel olarak, farklı disiplinlerden yazarların daha fazla beraber çalışmasının hem alanda var olan bakış açılarına hem de literatürün araştırma alanı çeşitliliğine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- Ana odakları İslam iktisadi ve finansı olmayan Thorsten Beck ve Allen Berger isimli yazarların ortak atfı verilen yazarlar arasında üst sıralarda olması dikkat çekicidir. Bu durum, katılım bankacılığı alanında dünya genelinde kabul görmüş ve ana odağı İslam iktisadi ve finansı olan araştırmacılara duyulan ihtiyacı gözler önüne sermektedir. Bu alan ile ilgili literatürde daha fazla nitelik ve etkili araştırmacıların ortaya çıkması için, başta politika yapıcılar ve üniversiteler olmak üzere, tüm paydaşlar tarafından araştırmacıları destekleyici adımların atılması önerilmektedir.

Sonuç olarak, ülkemizdeki katılım bankaları üzerine olan bibliyometrik analiz çalışmalarının çok sınırlı olduğu göz önüne alındığında, çalışmanın bu alandaki literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Gelecekteki çalışmaların Scopus ve Web of Science gibi uluslararası veri tabanlarında indekslenmeyen ulusal dizinleri kullanarak daha geniş bir örneklemi dikkate almasının bu alandaki bibliyometrik araştırmaların sonuçlarını çeşitlendirebileceğine inanılmaktadır. Vosviewer analiz aracı yerli literatürde daha az kullanılmış olan R-Biblioshiny, SciMAT gibi diğer bibliyometrik analiz programlarının tercih edilmesinin ise, araştırma sonuçlarının yorumlanmasında farklı bakış açılarının sunulmasına olanak tanıyacağı düşünülmektedir. Ek olarak, bu araştırmaların belirli aralıklarla yenilenerek ülkemizdeki katılım bankalarına dair oluşan literatürdeki değişimlerin yansıtılması da alana önemli katkılarda bulunacaktır.

Kaynakça / References

- Akbaş, F., Tura, Ü., & Kaya, F. (2021). Web of Science Core Collection Veri Tabanında İslami Bankacılık ile İlgili Yapılan Makalelerin Bibliyometrik Analizi. *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 12(23), Article 23. <https://doi.org/10.47129/bartiniibf.846247>
- Alam, A., Nugroho, D. W., Isman, I., & Ahmi, A. (2025). Bibliometric Study on Corporate Governance of Islamic Banks. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 15(2), Article 2. <https://doi.org/10.32479/ijefi.18280>
- Ali, Q., Parveen, S., Aspiranti, T., Nurhayati, N., & Rusgianto, S. (2024). Barriers to the adoption of Islamic banking: A bibliometric analysis. *International Journal of Ethics and Systems*, 40(3), 628-650. <https://doi.org/10.1108/IJOES-01-2023-0001>
- Alshater, M. M., Khan, A., Hassan, M. K., & Paltrinieri, A. (2023). Islamic Banking: Past, Present and Future. *Journal of College of Sharia and Islamic Studies*, 41(1), Article 1. <https://doi.org/10.29117/jcsis.2023.0351>
- Aysan, A. F., Dolgun, M. H., & Turhan, M. I. (2013). Assessment of the Participation Banks and Their Role in Financial Inclusion in Turkey. *Emerging Markets Finance & Trade*, 49, 99-111.
- Biancone, P. P., Saiti, B., Petricean, D., & Chmet, F. (2020). The bibliometric analysis of Islamic banking and finance. *Journal of Islamic Accounting and Business Research*, 11(10), 2069-2086. <https://doi.org/10.1108/JIABR-08-2020-0235>
- Bonang, D., Fianto, B. A., & Sukmana, R. (2025). Bibliometric analysis of service quality and customer satisfaction in Islamic banking: A roadmap for future research. *Journal of Islamic Marketing*, 16(2), 462-483. <https://doi.org/10.1108/JIMA-06-2023-0177>
- Brescia, V., Sa'ad, A. A., Alhabshi, S. M. B. S. J., Hassan, R. B., & Lanzalunga, F. (2021). Exploring sustainability from the Islamic finance perspective. *European Journal of Islamic Finance*, 19, Article 19. <https://doi.org/10.13135/2421-2172/6107>
- Buana, G. K., Hudaefi, F. A., & Caraka, R. E. (2020). Islamic Banking Performance: A Bibliometric Review. *Preprints*. <https://doi.org/10.20944/preprints202012.0056.v1>
- Çulha, R. (2025). *Katılım Bankalarında ÇSY Uygulamaları Üzerine Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi* [Yüksek Lisans Tezi]. Karabük Üniversitesi.
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285-296. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070>
- Ellegaard, O., & Wallin, J. A. (2015). The bibliometric analysis of scholarly production: How great is the impact? *Scientometrics*, 105(3), 1809-1831. <https://doi.org/10.1007/s11192-015-1645-z>
- Farooq, M., Akhtar, M. H., & Quddoos, M. U. (2024). Islamic Banking and Shariah Governance: A Bibliometric Analysis of Key Themes. *Pakistan Islamicus (An International Journal of Islamic & Social Sciences)*, 4(4), Article 04.
- Hardy, L. (2012). The Evolution of Participation Banking in Turkey. *Al Nakhlah Online Journal of Southwest Asia and Islamic Civilization*, 1-15.
- Hartanto, A., Nachrowi, N. D., Samputra, P. L., & Huda, N. (2024). A bibliometric analysis of Islamic banking sustainability: A study based on Scopus scientific database. *Journal of Islamic Marketing*, 15(9), 2245-2285. <https://doi.org/10.1108/JIMA-04-2023-0123>
- Hassan, M. K., İslam, M. T., Ahmed, Z., & Sarker, J. I. (2023). Islamic banking in Bangladesh: A literature review and future research agenda. *International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management*, 16(5), 1030-1054. <https://doi.org/10.1108/IMEFM-05-2022-0185>
- İslam, M. T., Hassan, M. K., Abdullahi, K. T., & Gider, Z. (2022). Participation (Islamic) Banking in Turkey: A Bibliometric Analysis and Future Research Agenda. *International Journal of Economics and Management*, 16(2), 193-212. https://doi.org/10.47836/ijeam_16.2.04

Kartal, M. T. (2018). Türkiye’de Faizsiz Bankacılık Alanında Yayınlanmış Tezlerin Analizi. *Maliye ve Finans Yazıları*, 110, Article 110. <https://doi.org/10.33203/mfy.421353>

Mohamed, Z., & Redzuan, N. H. (2025). Financial Inclusion and Islamic Banks: Bibliometric Analysis. *Journal of Islamic Finance*, 14(1), Article 1.

Passas, I. (2024). Bibliometric Analysis: The Main Steps. *Encyclopedia*, 4(2), Article 2. <https://doi.org/10.3390/encyclopedia4020065>

TKBB. (2025). *TKBB Veri Petegi*. <https://veri-petegi.tkbb.org.tr/public/dashboards/db-9gmli10dcf4r3me?filters=81201%-3D3%2681206%3DKat%25C4%25B11%25C4%25B1m>

Tumewang, Y. K., Yunita, D. N., & Hassan, M. K. (2024). A bibliometric analysis of ESG in Islamic banks: Mapping current trends and projecting future research direction. *Journal of Financial Reporting and Accounting, ahead-of-print*(ahead-of-print). <https://doi.org/10.1108/JFRA-09-2023-0513>

Türkmen, N. C., & Üçay, M. (2023). Katılım Bankacılığı Alanında Türkiye’de Yayınlanmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi. *Journal of History School*, 16(66), Article LXVI. <https://doi.org/10.29228/joh.66274>